

savremena kubanska poezija

nicolas guillen

NOVA MUZA

Nekoć, pjesnik bijaše muzičar
koji je skakutao pred orkestrom
i magnetizirao svojom diregentskom palicom
uzdahne flauta,
nametljive violine,
basove, promukle kao đedova glasove,
i bubanj beznoći.
Pjesnik se opijao
u sredini vreve.
Danas, pjesnik se nalazi unutar sebe sama
i tamo unutra, dirigira svojim orkestrom.

SPARINA

Sparina cijepa noć.
Noć se spušta ispržena
nad rijekom.

Kakav krik
kakav sviježi krik u vodama,
krik koji zapaljuje
noć!

Crvena sparina za crnce.
Bubanj!
Sparina za blistava torza.
Bubanj!

Voda ozvjezdana
natopljena probuđenim
kokosima.
Bubanj!
Visoki sjaj zvijezda.
Bubanj!
Polarni se svjetionik njiše...
Bubanj!

Vatra po obalamu! Vatra po obalamu!
Bubanj!
Odista? Bježite! Laž!
Bubanj!
Obale tihe, nebo mirno...
Bubanj!

Otoci putuju,
putuju, plove,
plove zapaljeni.

PJESMA IZGUBLJENIH LJUDI

Sa ušima udubljenim,
očiju crvenih kao rotkve
idemo tihim ulicama.

Utroba nepristojno štuka,
točno na vrijeme isto kao kućevlasnik,
ali ničega nema da utazi glad.
Nema rakije ni duhana,
ni lošeg komada tvrdog mesa:
samo buhe ispod dronjaka.
Tako hodamo gradom,
kao napušteni psi
usred oluje.
Sunce nas prži u svom kandilu,
ali noću luna nas hlađi
u svom ispljuvku.

Mi smo astmatičari,
dijabetičari, paralitičari,
osuti herpesom, ali nismo
na dijetalnoj ishrani.

Glas nas proždire iz dana u dan,
iskopavajući naše zube
ostavljući crvene lokve u zubalu.

»Glista«, »Glupan«, »Pas udovac«
to su naša imena u životu,
a svako je ime jedan štit.

Tako hodamo gradom
kao napušteni psi
usred oluje.

MADRIGAL

Jednostavna i uspravna,
poput trske u trščaku.
Oh, izazovna mahnitost
genitalna:
tvoje koračanje glas u grlu zaustavlja,
između tvojih metalnih bedara konjska pjena.

cintio vitier

ZRAK, VATRA, SOL

U prozračju čistom
što štovati treba
roje se stvari.

Svetlost.

Jutrom
vidim lomaču
kako se u svjetlosti gubi
na oštrog, treptavoj, uzvisini.
Naučih jednu riječ
koja se ne govori:
sol.

Zrno malo i moćno,
istinski
bijelo.

NA MJESTU POSTOJANOM

Svi je traže,
žeće
dodirnuti njeno tijelo
neuhvatljivo.
Neki su sigurni
da je imaju u svojim rukama
željnim svjetlosti;
drugi
sa svojim, sjenovitim rukama
zamišljaju da je nose
u rukama.

Mladi vjeruju
da je ona njihova mladost,
nasilnici je brkaju
sa svojom srdžbom.
Ali, ona je samo
naga,
nepovratna, cjelestva
sa svim njenim krilima
i zrakama
na mjestu upostajanom,
jer ona je
srce mrtvih.

cesar lopez

GOLUBICE U PATIJU JEDNE KUĆE

U patiju, mirne,
izvan vjetra i svog leta,
tiho se šeću, tiho guguču,
oglašavaju se savršeno tačno
u vrijeme
bakina buđenja.

Crne golubice nanovo,
ili ti, golubice jedina,
sama, bijela, ponosna,
sa zlačanim krilima
čiji kljun
krasi ruža.

Gdje skrjavu
svoje pjewe,
gdje se igraju
u nestvarnim
prvim svjetlostima
osvita?
Gdje pjevaju susrete
limuna i limete?

Gdje nebo taje,
što kažnjava cvijet
koji odluči
da će navijek biti ruža?
Kuda leti snovi
da ih ne razbude?

Poput utihla sjećanja
sidri se okrugla bakica,
dražesna, okružena
brojnim golubicama
u podnožju dosadne kuće.

IGRA SVJETLOSTI VJETRA

Svjetlost veze rub vjetra
na obali što se umilno
prostire i nudi
munjeviti odsjaj zagledanoj zjenici.

Sav žamor se gubi
promatraljuci
kriomici sutan što se spušta
proziran i kratkotrajan.

Ostaje istinsko radovanje
poput malenog kraljevstva
koje samo donosi
svoju puninu u vremenitosti.

finia garcia marruz

VARIJACIJE O VREMENU I MORU

Reče more: staro sam. Prije nego li vrijeme bi,
već tada sam
grmjelo podmuklo, raskošno, gromotivo.
Držim se poput lava ili sablje što više
ne služi
ratnika nakon izgubljene bitke.
Podupirem opustjeli zidine, utihnule
ruševine.
Ono što nisi vido i što si zaboravio
to sam ja.
Vaše tijelo me dodiruje, ne poznavajući
zaborava tako različita od jedne
zvjezdje.

Izvan nade i nenadanja
vidjeh senički cvijet i miris jela.
Sjećam se trgovine i razmjena poput divlje
ruže
i riječi koje čuh kao blago što se
skriva.

dulce maria loynaz**GROBLJE LAĐA**

Baciše — ne znam ni tko ni kada —
sidro u more na ovoj obali neizvjesnosti.
Usidrena sam lada
i bijah to toliko vremena
jer zaboravih
smjere i luke,
a ne sjećam se da sam ikada
preplovila horizont.

Sada sam ovđje, spokojna,
na mjestu nepoznatom
osamljena, a i druge su lade
također nepokretne
ili napola usidrene
u masnoj vodi.

Strašna me bol opsjeda,
nostalgija mora bijaše mi domovina,
i što upravo spoznäh,
kopno.

Iščezli su oni što po nutrini
plovile mojoj, sa mnom.
Isprazna sam, mrtva lađa
ili napoča živa u ovoj mučnini,
pritiška sidro što me uvijek veže
za muljevitom dnom.

manuel diaz martinez**ŽIVJETI**

Živjeti znači
uzdići svijet
iznad svijeta
svakog trenutka.

Znači sačuvati sjećanja
— glasove kao korake
u tamnoj travi.

U ŠUMARKU

Jednog sam jutra kriknuo u šumarku.
Nisam kriknuo imena, ne rekoh Bog ni Đavo;
bijaje to krik protiv vjetrova.

Svo jutro sam tumarao između starih
stabala
usadenih u zemlju
i okruženih zelenim lišćem, cvijećem,
plodovima.

Svo jutro sam slušao
tišinu koja je letjela
iznad vječnog ritma
poput oblaka na jasnom nebu.

rafael lacides perez**ZAHVALNOST**

Ne kajem se
što mi život nedaća bi.
Nedostatak djetinjstva
učini me čovjekom
i ljubav mi tu pomaže.

Zatvor, glad, sve;
sve me to osnaži:
noćni udarci
i otac koga ne upoznäh.

I tako od onog što nemah
rodi se to što sam:
istina, sitnice su to,
ali goleme, pa se poput psa
usrdno zahvaljujem.

LJUBAV

Ljubav je ptica
istkana u jutru;
ali, ti si ljubav
ispod mojih noći.
Ljubav je tvoj govor,
stranni grijeh
nesanice
Zvijezde.

mirjana subotin nikolić, kombinovana tehnika

pablo armando fernandez**VRIJEME SVIJETLOSTI**

Ne bih želio
(ponajmanje to sada)
ostati sam u kući,
slušati u noći
kako ukopava mirno
svoju tminu, otvorenu utrobu.

Kad se osjeti tako blizu,
iznutra, kako pada
u usta bez dna,
bojam se upasti u njenu tišinu,
njenu ispraznost, ništavilo.

Bojam se osjetiti kako se kližem,
ukopavam i nestajem...
Takov je moj strah sada,
koji skače iz mene
i traži vrata spasa
glasom koji zaustavlja moj pad.

ODVRATNOST

Između mojih prstiju
prezrena cigareta
zavodi usne:
dim kruži zrakom,
pepeo ravnodušan.

Oči su zagledane kroz
otvoren prozor:
možda se nešto događa
što zastupa moju stranu
u sporovima
žurbe dana.

Vidim nisam uključen,
dok mi srce
srčano kuca.

roberto fernandez retamar**TJEŠI ME**

Tješi me što znam da u ovom trenutku
I dalje postoji bazilika Svetog Marka
U Veneciji
Prekrasnog pročelja na najljepšem bijelom
trgu svijeta.
Tješi me što znam da Berkeley nije imao
ni malo razuma

I još kad sasvim sklopim oči
Basilika Svetog Marka i dalje stoji
Sa riznjem zelenih konja zaustavljenih
na njenoj kupoli.

SVE ČUDNIJE BIVA
Dodirujem u tminu ožljak
Amerike, stavljam užarenu ruku
Na vulkanski i vlažni JUG,
Odakle smo potekli krvareći
S drugim suzama. Ta bolna
Ljepota je oko mojih zemalja,
A njena me sjena potresa.

Ostani, Otkrivena, ne odlazi.

Napušten, pjan,
Držim u kraju čudnom, sve čudnijem.

rafaela chacon nardi**DVOSTRUKA SAMOĆA**

»Otok unutar otoka
zatvorenih pregrada
izvan svake moguće avanture«

(Alejo Carpentier)

Otok u otoku... Svečani završetak
neba, sunca, oblaka... Leptir
pričovan u kristalnu krletku.
U nama nježnost bojažljiva.

O, dvostruka pjeno obale, kakva bjelina
skrivenog dijamanta! Kakav blaženi mir
što se radu u ovoj tamnoj noći
i dušu nam tihu plavi!

Otok u otoku. Brodi
izvana i iznutra. Salitra i katran
i razbijeni valovi na živoj stijeni.

Dvostruki bijeli zarobljeni cvjet
što u snu i samoći rastvara grudi
i u meni opstoji vječan i osjećajan.

soleida rios**TAKOĐER PJEVAM**

Slavim, pjeva
(W.W.)

Pjevam jer me snaga ljubavi
drži uspravnom,
stičem ovu krivulju vremena
među rukama.

Iznad tišine jutro je raspeto,
a zov glasnih zvukova
traži da koračam.

Pjevam nehajno, pjevam
onom što treba biti kada se kasnije
noć osjeti silovanom od sunca,
a neka mi druga muzika ispunjava trag korača.

Pjevam, dolasku ljetnog lahora
između ovih palmi što će jedrići po meni,
prihvaćam svoju ulogu među živima
dok beskrajna žed
ubija mi pjev.

Izbor i prevod sa španskog: Jordan Jelić